Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (deseti razširjeni senat)

z dne 14. aprila 2021 *

„Državne pomoči – Danski trg zračnega prevoza – Pomoč, ki jo je Danska dodelila letalski družbi v okviru pandemije COVID-19 – Poroštvo – Sklep o nenasprotovanju – Zaveze, s katerimi je pogojena združljivost pomoči z notranjim trgom – Pomoč za povrnitev škode, ki jo je povzročil izjemen dogodek – Svoboda ustanavljanja – Svoboda opravljanja storitev – Enako obravnavanje – Obveznost obrazložitve“

V zadevi T-378/20,

Ryanair DAC s sedežem v Swordsu (Irska), ki jo zastopajo E. Vahida, F.-C. Laprévote, S. Rating in I.-G. Metaxas-Maranghidis in V. Blanc, odvetniki,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopajo F. Tomat, L. Flynn in S. Noë, agenti,

tožena stranka,

ob intervenciji

Kraljevine Danske, ki jo zastopata J. Nymann-Lindegren in M. Søndahl Wolff, agenta, skupaj z R. Holdgaardom, odvetnikom,

Francoske republike, ki jo zastopata E. de Moustier in P. Dodeller, agenta,

in

SAS AB s sedežem v Stockholmu (Švedska), ki jo zastopa F. Sjövall, odvetnik,

intervenientke,

zaradi tožbe na podlagi člena 263 PDEU za razglasitev ničnosti Sklepa Komisije C(2020) 2416 final z dne 15. aprila 2020 v zvezi z državno pomočjo SA.56795 (2020/N) – Danska – Nadomestilo za škodo, ki je zaradi pandemije COVID-19 nastala družbi SAS,

SPLOŠNO SODIŠČE (deseti razširjeni senat),

v sestavi M. van der Woude, predsednik, A. Kornezov, E. Buttigieg, sodnika, K. Kowalik-Bańczyk (poročevalka), sodnica, in G. Hesse, sodnik,

* Jezik postopka: angleščina

sodna tajnica: E. Artemiou, administratorka,

na podlagi pisnega dela postopka in obravnave z dne 27. novembra 2020

izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

1 Kraljevina Danska je 10. aprila 2020 Evropski komisiji v skladu s členom 108(3) PDEU priglasila ukrep pomoči (v nadaljevanju: zadevni ukrep) v obliki poroštva za obnovljivo kreditno linijo v višini največ 1,5 milijarde švedskih kron (SEK) za družbo SAS AB. Namen tega ukrepa je družbi SAS delno nadomestiti škodo, nastalo zaradi odpovedi ali sprememb datumov njenih letov zaradi uvedbe omejitev potovanj v okviru pandemije COVID-19.

2 Komisija je 15. aprila 2020 sprejela Sklep C(2020) 2416 final v zvezi z državno pomočjo SA.56795 (2020/N) – Danska – Nadomestilo za škodo, ki je zaradi pandemije COVID-19 nastala družbi SAS (v nadaljevanju: izpodbijani sklep), s katerim je na eni strani štela, da zadevni ukrep pomeni državno pomoč v smislu člena 107(1) PDEU, in na drugi, da je ta ukrep združljiv z notranjim trgom na podlagi člena 107(2)(b) PDEU.

Postopek in predlogi strank

3 Tožeča stranka, družba Ryanair DAC, je 19. junija 2020 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

4 Tožeča stranka je z vlogo, ki je v sodno tajništvo Splošnega sodišča prispela istega dne, predlagala, naj se ta tožba obravnava po hitrem postopku v skladu s členoma 151 in 152 Poslovnika Splošnega sodišča. Splošno sodišče (deseti senat) je s sklepom z dne 15. julija 2020 predlogu za obravnavanje po hitrem postopku ugodilo.

5 Splošno sodišče je na predlog desetega senata na podlagi člena 28 Poslovnika odločilo, da zadevo predodeli razširjenemu senatu.

6 Komisija je 29. julija 2020 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila odgovor na tožbo.

7 Tožeča stranka je na podlagi člena 106(2) Poslovnika 12. avgusta 2020 vložila obrazložen predlog za obravnavo.

8 Kraljevina Danska 31. avgusta, družba SAS 4. septembra in Francoska republika 21. septembra 2020 so v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložile predlog za intervencijo v tej zadevi v podporo predlogom Komisije. Tožeča stranka je 8., 15. in 30. septembra 2020 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča v skladu s členom 144(7) Poslovnika vložila predloge, naj se nekateri podatki iz tožbe in skrajšane različice tožbe ne posredujejo Kraljevini Danski, družbi SAS in Francoski republiki.

9 Predsednik desetega razširjenega senata Splošnega sodišča je s sklepoma z dne 17. septembra in z dne 7. oktobra 2020 dovolil intervencijo Kraljevine Danske, Francoske republike in družbe SAS in posredovanje tožbe in skrajšane različice tožbe začasno omejil na nezaupni različici, ki ju je predložila tožeča stranka, dokler te intervenientke ne predložijo morebitnih stališč glede predloga za zaupno obravnavanje.

10 Kraljevini Danski, Francoski republiki in družbi SAS je bila z ukrepom procesnega vodstva z dne 7. oktobra 2020 na podlagi člena 154(3) Poslovnika dovoljena vložitev intervencijske vloge.

11 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:

– izpodbijani sklep razglasi za ničen;

– Komisiji naloži plačilo stroškov.

12 Komisija in družba SAS Splošnemu sodišču predlagata, naj:

– tožbo zavrne;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

13 Francoska republika in Kraljevina Danska Splošnemu sodišču predlagata, naj tožbo zavrne.

Pravo

14 Opozoriti je treba, da lahko sodišče Evropske unije glede na okoliščine posameznega primera presoja, ali učinkovito izvajanje sodne oblasti upravičuje meritorno zavrnitev tožbe, ne da bi bilo treba prej odločati o njeni nedopustnosti (glej v tem smislu sodbi z dne 26. februarja 2002, Svet/Boehringer, C-23/00 P, EU:C:2002:118, točki 51 in 52, ter z dne 14. septembra 2016, Trajektna luka Split/Komisija, T-57/15, neobjavljena, EU:T:2016:470, točka 84). Zato je treba zlasti ob upoštevanju preudarkov, ki so vodili do odobritve hitrega obravnavanja tega postopka, in pomena, ki ga ima hiter odgovor glede utemeljenosti tako za tožečo stranko kot za Komisijo in Kraljevino Dansko, kar takoj preučiti utemeljenost tožbe, ne da bi bilo predhodno odločeno o njeni dopustnosti.

15 Tožeča stranka v utemeljitev tožbe navaja pet tožbenih razlogov, od katerih se prvi nanaša na to, da je Komisija kršila zahtevo, da pomoč, dodeljena na podlagi člena 107(2)(b) PDEU, ni namenjena povrnitvi škode, ki je nastala samo enemu oškodovancu, drugi na to, da je Komisija napačno štela, da je zadevni ukrep sorazmeren glede na škodo, ki je družbi SAS nastala zaradi pandemije COVID-19, tretji na to, da je Komisija kršila različne določbe glede liberalizacije zračnega prevoza znotraj Unije, četrti na to, da je Komisija s tem, da je kljub resnim težavam zavrnila uvedbo formalnega postopka preiskave, kršila procesne pravice tožeče stranke, peti pa na to, da je Komisija kršila člen 296, drugi odstavek, PDEU.

Prvi tožbeni razlog: Komisija je kršila zahtevo, da pomoč, dodeljena na podlagi člena 107(2)(b) PDEU, ni namenjena povrnitvi škode, ki je nastala samo enemu oškodovancu

16 Tožeča stranka trdi, da izjemni dogodki v smislu člena 107(2)(b) PDEU načeloma vplivajo na celotna področja ali sektorje ali celo na celotno gospodarstvo. Ta določba naj bi bila zato namenjena povrnitvi škode, ki je nastala vsem oškodovancem teh dogodkov, in ne le nekaterim izmed njih.

17 Komisija, Kraljevina Danska, Francoska republika in družba SAS prerekajo trditve tožeče stranke.

18 Glede tega je treba spomniti, da je v skladu s členom 107(2)(b) PDEU z notranjim trgom združljiva pomoč za povrnitev škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni dogodki.

19 V obravnavani zadevi tožeča stranka ne prereka presoje Komisije iz izpodbijanega sklepa, da je treba pandemijo COVID-19 šteti za „izjemen dogodek“ v smislu člena 107(2)(b) PDEU. Poleg tega je iz izpodbijanega sklepa razvidno, da je pandemija COVID-19 vodila do prekinitve večine letalskega prevoza potnikov, zlasti glede na zaprtje meja več držav članic Unije, med katerimi je bila tudi Danska.

20 Iz tega izhaja, da tožeča stranka pravilno navaja, da družba SAS ni edino podjetje, niti edina letalska družba, ki je bila prizadeta z zadevnim izjemnim dogodkom.

21 Vendar, kot Komisija pravilno navaja v odgovoru na tožbo, države članice nimajo nobene obveznosti, da dodelijo pomoč za povrnitev škode, ki jo je povzročil izjemen dogodek v smislu člena 107(2)(b) PDEU.

22 Natančneje, na eni strani, čeprav člen 108(3) PDEU državam članicam nalaga, da morajo Komisijo obvestiti o svojih načrtih na področju državnih pomoči, preden jih začnejo izvajati, pa jih, nasprotno, ne zavezuje k dodelitvi pomoči (sklep z dne 30. maja 2018, Yanchev, C-481/17, neobjavljen, EU:C:2018:352, točka 22).

23 Na drugi strani je lahko pomoč v skladu s členom 107(2)(b) PDEU za povrnitev škode, ki jo je povzročil izjemen dogodek, namenjena ne glede na to, ali se z njo povrne celotna škoda.

24 Zato niti iz člena 108(3) PDEU niti iz člena 107(2)(b) PDEU ne izhaja, da bi morale države članice povrniti celotno škodo, ki jo je povzročil izjemen dogodek, zato tudi niso dolžne dodeliti pomoči vsem oškodovancem te škode.

25 V teh okoliščinah tožeča stranka ne more utemeljeno trditi, da je Komisija napačno uporabila pravo samo zato, ker vsi oškodovanci škode, povzročene s pandemijo COVID-19, niso bili upravičenci zadevnega ukrepa.

26 Prvi tožbeni razlog je zato treba zavrniti.

Drugi tožbeni razlog: Komisija je napačno štela, da je zadevni ukrep sorazmeren glede na škodo, ki je družbi SAS nastala zaradi pandemije COVID-19

27 Tožeča stranka trdi, da je Komisija kršila člen 107(2)(b) PDEU, ker je odobrila možno čezmerno nadomestilo za škodo, ki je nastala družbi SAS.

28 Komisija, Kraljevina Danska, Francoska republika in družba SAS prerekajo trditve tožeče stranke.

29 V zvezi s tem je treba poudariti, da je treba člen 107(2)(b) PDEU, ker gre za izjemo od splošnega načela nezdružljivosti državnih pomoči z notranjim trgom iz člena 107(1) PDEU, razlagati ozko. V smislu te določbe se zato lahko povrne le gospodarska škoda, ki so jo neposredno povzročile naravne nesreče ali drugi izjemni dogodki (sodba z dne 23. februarja 2006, Atzeni in drugi, C-346/03 in C-529/03, EU:C:2006:130, točka 79).

30 Iz tega izhaja, da pomoči, ki so lahko večje od izgub, ki so jih utrpeli njihovi upravičenci, ne spadajo na področje uporabe člena 107(2)(b) PDEU (glej v tem smislu sodbo z dne 11. novembra 2004, Španija/Komisija, C-73/03, neobjavljena, EU:C:2004:711, točki 40 in 41).

31 Komisija je v izpodbijanem sklepu štela, da je namen zadevnega ukrepa družbi SAS delno nadomestiti škodo, nastalo zaradi odpovedi ali sprememb datumov njenih letov zaradi uvedbe omejitev potovanj v okviru pandemije COVID-19. Čeprav je navedla, da obseg škode, ki je nastala družbi SAS, ob sprejetju tega sklepa še ni bil znan, je vseeno pojasnila, da gre za „izgubo dodane vrednosti“, ki je

razlika med prihodki v obdobju od marca 2019 do februarja 2020 in prihodki v obdobju od marca 2020 do februarja 2021, od katere so bili na eni strani odšteti variabilni stroški, ki se jim je ta družba izognila in ki so bili izračunani na podlagi stroškov, nastalih med marcem 2019 in februarjem 2020, in na drugi stopnja dobička v zvezi z izgubo prihodkov. Znesek škode je bil začasno ocenjen ob upoštevanju zmanjšanja zračnega prometa za od 50 % do 60 % v obdobju od marca 2020 do februarja 2021 v primerjavi z obdobjem od marca 2019 do februarja 2020 in naj bi ustrezal znesku med 5 in 15 milijardami SEK.

32 V teh okoliščinah je Komisija menila, da tudi če bi znesek pomoči, ki izhaja iz zadevnega ukrepa, ustrezal zajamčenemu znesku, to je 1,5 milijard SEK, bi bil ta znesek še vedno nižji od škode, ki je nastala družbi SAS. Poleg tega je pojasnila, da se je Kraljevina Danska zavezala, da bo najpozneje do 30. junija 2021 naknadno ocenila škodo, ki je dejansko nastala družbi SAS, in zahtevala vračilo prejete pomoči, če bo ta ob upoštevanju vseh pomoči, ki se lahko družbi SAS dodelijo zaradi pandemije COVID-19, vključno s strani tujih organov, med katerimi so norveški organi, presegala navedeno škodo.

33 Na prvem mestu, prvič, tožeča stranka trdi, da metoda izračuna za oceno škode, ki je nastala družbi SAS in ki je predstavljena v izpodbijanem sklepu, ni dovolj natančna in ne omogoča pravilne ocene škode, ki je nastala temu podjetju. Trdi, da je Komisija v teh okoliščinah napačno uporabila pravo in storila napako pri presoji.

34 Drugič, tožeča stranka trdi, da bi morala Komisija upoštevati škodo, ki je nastala drugim letalskim družbam na Danskem.

35 Glede, prvič, ocene škode, ki je nastala družbi SAS, je iz točke 31 zgoraj razvidno, da je Komisija v izpodbijanem sklepu opredelila elemente, ki jih je treba upoštevati za količinsko opredelitev škode, in sicer izgubo prihodkov, variabilne stroške, ki se jim je zadevna družba izognila, in prilagoditev stopnje dobička ter obdobje, v katerem bi lahko ta škoda nastala. Poleg tega je pojasnila, da je treba izgubo prihodka določiti ob upoštevanju vseh prihodkov družbe SAS, ne le prihodkov iz letalskega prevoza potnikov, in je navedla neizčrpen seznam stroškov, ki so nastali družbi SAS. Poleg tega je Komisija, kot je razvidno iz točk od 34 do 37 izpodbijanega sklepa, navedla zavezo danskih organov, da bodo na eni strani naknadno podrobno in konkretno količinsko opredelili škodo, ki je nastala družbi SAS, in znesek pomoči, ki jo je ta družba na koncu prejela, in da bodo na drugi strani zagotovili, da družba SAS povrne morebitno čezmerno nadomestilo za navedeno škodo.

36 Zato je treba ugotoviti, da je Komisija glede na okoliščine obravnavane zadeve, za katere je značilen izjemen dogodek v smislu člena 107(2)(b) PDEU, ki je pandemija COVID-19, njegovo spremenljivost in nujno vnaprejšnjost količinske opredelitve povzročene škode in zneska pomoči, ki je bila na koncu dodeljena, v izpodbijanem sklepu dovolj natančno predstavila metodo izračuna za oceno škode, ki je nastala družbi SAS.

37 Poleg tega je treba ugotoviti, da tožeča stranka ni predložila nobenega elementa, na podlagi katerega bi bilo mogoče dokazati, da metoda izračuna, kot je opredeljena v izpodbijanem sklepu, omogoča izplačilo državne pomoči, višje od škode, ki je dejansko nastala družbi SAS. V zvezi s tem z okoliščino, na katero se sklicuje tožeča stranka – in sicer, da Komisija v dokumentu z naslovom „Pomoč za povrnitev škode, ki so jo povzročile naravne nesreče (člen 107(2)(b) PDEU) Kontrolni seznam za države članice“, države članice poziva, naj predložijo „podroben program, ki določa metodo izračuna za oceno škode“ – v primeru, da taka metoda v nacionalnem pravu zadevne države članice že obstaja, ni mogoče dokazati, da metoda izračuna, opredeljena v izpodbijanem sklepu, ni dovolj natančna za namene uporabe člena 107(2)(b) PDEU.

38 V teh okoliščinah je treba ob upoštevanju zgoraj navedenega ugotoviti, da Komisija pri oceni škode, ki je nastala družbi SAS, ni napačno uporabila prava niti ni storila napake pri presoji.

39 Drugič, tožeča stranka glede škode, ki je nastala drugim letalskim družbam na Danskem, ob opiranju na razlogovanje, navedeno v okviru prvega tožbenega razloga, trdi, da bi morala Komisija upoštevati vse oškodovance zadevnega izjemnega dogodka iz člena 107(2)(b) PDEU. Vendar je treba opozoriti, da, kot je bilo navedeno v točki 24 zgoraj, države članice niso dolžne dodeliti pomoči vsem oškodovancem škode, ki so jo povzročili taki izjemni dogodki. Zato v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka, dodelitev pomoči zgolj družbi SAS ni bila odvisna od dokaza Komisije, da je škoda, ki jo je povzročil ta dogodek, vplivala le na to podjetje.

40 Na drugem mestu je tožeča stranka trdila, da Komisija sorazmernosti zadevnega ukrepa ne bo mogla nadzorovati pred marcem 2021. Trdi, da je družba SAS celotno pomoč prejela skoraj takoj po sprejetju izpodbijanega sklepa, medtem ko naj bi škoda, ki jo je utrpela družba SAS, nastajala le postopoma do marca 2021, in da naj bi znesek te škode ostal hipotetičen, zlasti ob upoštevanju neobstoja metode za njen izračun.

41 V zvezi s tem je treba, prvič, poudariti, da je zadevni ukrep poroštvo za obnovljivo kreditno linijo. Iz tega izhaja, da bo najvišji znesek pomoči, in sicer zagotovljeni znesek 1,5 milijard SEK, izplačan le, če družba SAS ne bi mogla vrniti vseh zneskov, ki ji bodo posojeni. Tožeča stranka pa ni predložila nobenega dokaza, na podlagi katerega bi bilo mogoče ugotoviti, da bi morala Komisija ob sprejetju izpodbijanega sklepa vedeti, da bo družba SAS nujno v takem položaju nezmožnosti.

42 Iz tega izhaja, da je, kot je razvidno tudi iz Obvestila Komisije o uporabi členov [107] in [108 PDEU] za državno pomoč v obliki poroštev (UL 2008, C 155, str. 10), znesek pomoči v korist družbe SAS dejansko ustrezal razliki v obrestni meri, odobreni tej družbi, ob zadevnem ukrepu ali brez zadevnega ukrepa ob sprejetju izpodbijanega sklepa.

43 Komisija je maksimalno obrestno mero ocenila na 10,26 %, če zadevnega ukrepa ne bi bilo, tožeča stranka pa tega ni izpodbijala. Zato znesek pomoči, izplačane družbi SAS, ne more preseči 153,9 milijona SEK v prvem letu, od katerih bi bilo treba poleg tega odšteti ceno tega ukrepa, zaračunano družbi SAS, ki v skladu z izpodbijanim sklepom znaša najmanj 15 milijonov SEK letno, in obrestno mero, za katero se je ob upoštevanju sprejetja navedenega ukrepa dogovorila družba SAS.

44 Iz tega izhaja, da tožeča stranka ne more utemeljeno trditi, da lahko družba SAS celotno pomoč prejme že ob sprejetju izpodbijanega sklepa.

45 Drugič, Komisija je vsekakor menila, da bo škoda, nastala družbi SAS, ki je bila ocenjena na najmanj 5 milijard SEK, višja od zneska, zajamčenega z zadevnim ukrepom, in sicer 1,5 milijard SEK. Čeprav je ocena škode odvisna od napovedi v zvezi z zmanjšanjem zračnega prometa, tožeča stranka ni predložila nobenega dokaza, ki bi omajal to presojo. Natančneje, ne izpodbija trditve Komisije o zmanjšanju zračnega prometa za od 50 % do 60 % v obdobju od marca 2020 do februarja 2021 v primerjavi z obdobjem od marca 2019 do februarja 2020. Prav tako ne izpodbija, da škoda, ki je družbi SAS nastala zaradi pandemije COVID-19, znaša najmanj 5 milijard SEK.

46 V teh okoliščinah tožeča stranka ne more utemeljeno izpodbijati sorazmernosti zadevnega ukrepa.

47 Na tretjem mestu, tožeča stranka trdi, da Komisija ni upoštevala pomoči, ki sta ju dodelili Kraljevina Norveška in Kraljevina Švedska, niti pomoči, ki bi lahko bila dodeljena pred marcem 2021.

48 V zvezi s tem je dovolj navesti, da je na eni strani Komisija v izpodbijanem sklepu ugotovila, da bo škoda, nastala družbi SAS, ki je bila ocenjena na najmanj 5 milijard SEK, višja od skupnega zajamčenega zneska, ki izhaja iz zadevnega ukrepa in sheme pomoči, ki jo je predhodno sprejela Kraljevina Švedska in do katere je bila upravičena družba SAS, in sicer 3 milijard SEK. Na drugi strani se je Komisija izrecno sklicevala na vse pomoči, ki bi se družbi SAS lahko odobrile zaradi škode, nastale pred prvim četrtletjem leta 2021 zaradi pandemije COVID-19. Poleg navedene švedske sheme se je zlasti posebej sklicevala na shemo pomoči, ki jo je sprejela Kraljevina Norveška in do katere naj bi bila

družba SAS upravičena. Kraljevina Danska se je tako zavezala, da bo zahtevala vračilo pomoči, ki izhaja iz zadevnega ukrepa, če bi ta skupaj z drugimi, vključno s tistimi, ki so jih dodelili tuji organi, presegla škodo, ki je družbi SAS dejansko nastala.

49 Zato tožeča stranka ne more utemeljeno trditi, da Komisija ni upoštevala pomoči, ki sta ju dodelili Kraljevina Norveška in Kraljevina Švedska, niti pomoči, ki bi lahko bila dodeljena pred marcem 2021.

50 Na četrtem mestu, tožeča stranka trdi, da Komisija ni upoštevala konkurenčne prednosti, ki izhaja iz diskriminatornosti zadevnega ukrepa.

51 V zvezi s tem je treba poudariti, da za presojo združljivosti pomoči z notranjim trgom prednost, ki jo je z njo dobil upravičenec, ne vključuje morebitne gospodarske koristi, ki jo je ta pridobil z izkoriščanjem te prednosti. Taka korist morda ni enaka prednosti, ki pomeni navedeno pomoč, ali celo ne obstaja, ne da bi ta okoliščina lahko upravičila drugačno presojo združljivosti te pomoči z notranjim trgom (glej v tem smislu in po analogiji sodbo z dne 21. decembra 2016, Komisija/Aer Lingus in Ryanair Designated Activity, C-164/15 P in C-165/15 P, EU:C:2016:990, točka 92).

52 Zato je treba ugotoviti, da je Komisija pravilno upoštevala prednost, zagotovljeno družbi SAS, kakor izhaja iz zadevnega ukrepa, kot je razvidno iz točk od 40 do 46 zgoraj. Komisiji pa ni mogoče očitati, da ni ugotovila obstoja morebitne gospodarske koristi, ki bi izhajala iz te prednosti.

53 V teh okoliščinah tožeča stranka Komisiji ne more utemeljeno očitati, da ni upoštevala morebitne konkurenčne prednosti, ki naj bi izhajala iz diskriminatornosti, ki jo zatrjuje.

54 Zato je treba drugi tožbeni razlog zavrniti.

Tretji tožbeni razlog: Komisija je kršila različne določbe glede liberalizacije zračnega prevoza znotraj Unije

55 Tožeča stranka trdi, da je Komisija kršila načelo prepovedi diskriminacije ter svobodo opravljanja storitev in svobodo ustanavljanja, ker naj bi zadevni ukrep ponujal ugodnejše pogoje za podjetja s sedežem na Danskem.

56 Komisija, Kraljevina Danska, Francoska republika in družba SAS prerekajo trditve tožeče stranke.

57 Opozoriti je treba, da državne pomoči, ki krši določbe ali splošna načela prava Unije, ni mogoče razglasiti za združljivo z notranjim trgom (sodba z dne 22. septembra 2020, Avstrija/Komisija, C-594/18 P, EU:C:2020:742, točka 44; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 15. aprila 2008, Nuova Agricast, C-390/06, EU:C:2008:224, točki 50 in 51).

Kršitev načela prepovedi diskriminacije

58 Načelo prepovedi diskriminacije zahteva, da se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in da se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno (sodba z dne 15. aprila 2008, Nuova Agricast, C-390/06, EU:C:2008:224, točka 66; glej v tem smislu tudi sodbo z dne 5. junija 2018, Montero Mateos, C-677/16, EU:C:2018:393, točka 49).

59 Značilnosti različnih položajev in tako njihovo primerljivost je treba zlasti določiti in presojati ob upoštevanju predmeta in namena akta Unije, s katerim je uvedeno zadevno razlikovanje. Poleg tega je treba upoštevati načela in cilje področja, iz katerega izhaja zadevni akt (sodba z dne 16. decembra 2008, Arcelor Atlantique et Lorraine in drugi, C-127/07, EU:C:2008:728, točka 26).

60 Poleg tega je treba opozoriti, da načelo sorazmernosti, ki je eno od temeljnih načel prava Unije, zahteva, da akti institucij Unije ne presežejo meja tistega, kar je primerno in nujno za uresničitev legitimnih ciljev, ki jim sledi zadevna ureditev (sodba z dne 17. maja 1984, Denkavit Nederland, 15/83, EU:C:1984:183, točka 25), pri tem pa je treba takrat, kadar je mogoče izbirati med več primernimi ukrepi, uporabiti tistega, ki je najmanj omejujoč, povzročene neugodnosti pa ne smejo biti nesorazmerne glede na zastavljene cilje (sodba z dne z dne 30. aprila 2019, Italija/Svet (Ribolovna kvota za sredozemsko mečarico), C-611/17, EU:C:2019:332, točka 55).

61 Tožeča stranka trdi, da izpodbijani sklep dovoljuje diskriminatorno obravnavanje, ki naj ne bi bilo potrebno za dosego cilja zadevnega ukrepa, in sicer za povrnitev škode, povzročene s pandemijo COVID-19. Meni, da je cilj ohranitve povezljivosti Danske in povezljivosti znotraj Skandinavije, ki je prav tako naveden v tem sklepu, v nasprotju s členom 107(2)(b) PDEU, in zahteva upoštevanje drugih letalskih družb, ker te pomenijo 68 % celotnega notranjega in mednarodnega letalskega prevoza potnikov na Danskem. Poleg tega naj bi cilj ohranitve povezljivosti znotraj Skandinavije pomenil diskriminacijo na podlagi državljanstva. Enako naj bi tudi merilo države članice, ki je družbi SAS izdala operativno licenco, uporabljeno v izpodbijanem sklepu, pomenilo diskriminacijo na podlagi državljanstva.

62 V zvezi s tem je treba na prvem mestu poudariti, da v nasprotju s trditvami tožeče stranke cilj zadevnega ukrepa ni – poleg delne povrnitve škode, ki je družbi SAS nastala zaradi pandemije COVID-19 – ohranitev povezljivosti Danske in „dostopnosti znotraj Skandinavije“.

63 Na eni strani je namreč treba poudariti, da se tožeča stranka v zvezi s tem sklicuje na točke od 21 do 26 izpodbijanega sklepa. Te točke pa so v razdelku, naslovljenem „Upravičenec“, v kateri je zgolj opisan upravičenec zadevnega ukrepa, to je družba SAS. Na drugi strani iz razdelka, naslovljenega „Cilj ukrepa“ tega sklepa, natančneje iz njegove točke 5, izhaja, da je namen zadevnega ukrepa zgolj to, da se družbi SAS delno nadomesti škoda, nastala zaradi odpovedi ali sprememb datumov njenih letov zaradi uvedbe omejitev potovanj v okviru pandemije COVID-19.

64 Iz tega izhaja, da tožeča stranka tudi ne more utemeljeno trditi, da je bil zadevni ukrep družbi SAS odobren, ker je imela operativno licenco v smislu člena 3 Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL 2008, L 293, str. 3), ki jo je izdala Kraljevina Danska. Komisija je namreč v razdelku izpodbijanega sklepa, naslovljenem „Upravičenec“, sicer res štela, da je družba SAS edina letalska družba, ki ima licenco, ki jo je izdala Kraljevina Danska, in ki naj bi bila „bistvena za dostopnost do in iz [te države članice] ter znotraj nje“. Vendar je treba poudariti, da ker cilj zadevnega ukrepa ni zagotoviti dostopnosti Danske, tega preudarka Komisije ni mogoče razlagati tako, da je njegov namen utemeljiti, da je lahko upravičenec zadevnega ukrepa le družba SAS.

65 Na drugem mestu je treba poudariti, da individualna pomoč, kakršna je obravnavana, po definiciji koristi le enemu podjetju, ne pa tudi vsem drugim podjetjem, vključno s podjetji, ki so v primerljivem položaju kot upravičenec te pomoči. S tako individualno pomočjo se tako po njeni naravi uvaja različno obravnavanje ali celo diskriminacija, ki pa je neločljivo povezana z individualno naravo navedenega ukrepa. Trditev, kot je trditev tožeče stranke, da je zadevna individualna pomoč v nasprotju z načelom prepovedi diskriminacije, pa v bistvu pomeni sistematično izpodbijanje združljivosti vsake individualne pomoči z notranjim trgom zgolj zato, ker je nujno izključna in s tem diskriminatorna, čeprav pravo Unije državam članicam omogoča, da, če so izpolnjeni vsi pogoji iz člena 107 PDEU, dodelijo individualne pomoči.

66 V zvezi s tem je bilo poleg tega v točki 24 zgoraj, zlasti v zvezi s členom 107(2)(b) PDEU, navedeno, da državam članicam ni treba povrniti celotne škode, ki jo je povzročil izjemen dogodek, in posledično dodeliti pomoči vsem oškodovancem te škode.

67 Na tretjem mestu je treba poudariti, da tožeča stranka glede na sodno prakso, navedeno v točki 59 zgoraj, upravičeno trdi, da so omejitve v zvezi s pandemijo COVID-19 vplivale na vse letalske družbe, ki delujejo na Danskem, in da so zato vse, tako kot družba SAS, utrpele škodo, nastalo zaradi odpovedi ali sprememb datumov njihovih letov zaradi uvedbe omejitev potovanj v okviru pandemije COVID-19.

68 Vendar je treba ob predpostavki, da je, kot trdi tožeča stranka, različno obravnavanje, uvedeno z zadevnim ukrepom, ker je do njega upravičena le družba SAS, mogoče izenačiti z diskriminacijo, preveriti, ali je upravičeno z legitimnim ciljem in ali je potrebno, primerno in sorazmerno za dosego tega cilja (glej točki 58 in 60 zgoraj). Prav tako je treba v delu, v katerem se tožeča stranka sklicuje na člen 18, prvi odstavek, PDEU, poudariti, da je v skladu s to določbo prepovedana vsakršna diskriminacija glede na državljanstvo, kjer se uporabljata Pogodbi in „brez poseganja v njune posebne določbe“. Zato je treba preveriti, ali je to različno obravnavanje dovoljeno glede na člen 107(2)(b) PDEU, ki je pravna podlaga izpodbijanega sklepa. Ta preizkus na eni strani zahteva, da cilj zadevnega ukrepa pomoči izpolnjuje zahteve iz zadnjenavedene določbe, in na drugi, da podrobna pravila za dodelitev zadevnega ukrepa, in sicer v obravnavanem primeru to, da je do njega upravičena le družba SAS, omogočajo dosego tega cilja in ne presegajo tega, kar je potrebno za njegovo dosego.

69 V zvezi s ciljem zadevnega ukrepa tožeča stranka ne izpodbija, da nadomestitev škode, nastale zaradi odpovedi ali sprememb datumov letov letalske družbe zaradi uvedbe omejitev potovanj v okviru pandemije COVID-19, omogoča povrnitev škode, povzročene s to pandemijo. Kot je bilo navedeno v točki 19 zgoraj, tožeča stranka ne prereka niti tega, da je pandemija COVID-19 izjemen dogodek v smislu člena 107(2)(b) PDEU.

70 Komisija je v zvezi s podrobnimi pravili za dodelitev zadevnega ukrepa v izpodbijanem sklepu navedla, da je družba SAS, katere dejavnosti so osredotočene na Dansko, Švedsko in Norveško, opravljala dve tretjini zračnega prometa znotraj Skandinavije, 33 % prometa na letališču København (Danska), 32 % celotnega domačega in mednarodnega prometa na Danskem in 40 % domače povezanosti Danske. Tožeča stranka pa sama priznava, da je „[t]ržni delež […] sprejemljiv pokazatelj škode, ki je nastala letalskim družbam“.

71 Tožeča stranka kljub temu trdi, da taka okoliščina ne more upravičiti različnega obravnavanja, ki izhaja iz zadevnega ukrepa. Meni namreč, da to različno obravnavanje ni sorazmerno, ker ta ukrep družbi SAS zagotavlja celotno pomoč za povrnitev škode, povzročene s pandemijo COVID-19, čeprav naj bi družba SAS utrpela manj kot 35 % te škode.

72 V zvezi s tem iz izpodbijanega sklepa izhaja, da so omejitve v zvezi s pandemijo COVID-19 zaradi večjih tržnih deležev družbe SAS na to družbo vplivale bolj kot na druge letalske družbe, prisotne na Danskem. To je potrjeno tudi s podatki iz priloge A.3.2 k tožbi, iz katerih je razvidno, da je imela družba SAS največji tržni delež na Danskem, in sicer v višini 34 %, in da je bil ta tržni delež bistveno večji od tržnega deleža njenega najbližjega konkurenta in tožeče stranke, ki sta imeli samo 18 % oziroma 9 % tržni delež.

73 Poleg tega je iz podatkov, navedenih v točki 70 zgoraj, natančneje razvidno, da so te omejitve družbo SAS sorazmerno bistveno bolj prizadele kot tožečo stranko, ki je, kot je razvidno iz priloge A.3.2 k tožbi, le majhen del svoje dejavnosti opravljala na Dansko in iz te države, drugače od družbe SAS, za katero je ta del veliko večji.

74 Zato je treba ugotoviti, da je različno obravnavanje v korist družbe SAS v skladu z razlogi, ki so bili navedeni že v točkah od 40 do 49 zgoraj, primerno za povrnitev škode, ki je posledica teh omejitev, in ne presega tega, kar je nujno za dosego tega cilja.

75 Poleg tega tožeča stranka ni dokazala, da ob upoštevanju majhnosti zneska zadevnega ukrepa, navedenega v točki 43 zgoraj, glede na oceno škode, ki je nastala družbi SAS in na katero je bilo opozorjeno v točki 31 zgoraj, razdelitev navedenega zneska med vse letalske družbe na Danskem navedenemu ukrepu ne bi odvzelo polnega učinka.

76 Iz tega izhaja, da je bilo upravičeno, da se ugodnost zadevnega ukrepa odobri samo družbi SAS, in da zadevni ukrep ne krši načela prepovedi diskriminacije.

Kršitev svobode ustanavljanja in svobode opravljanja storitev

77 Na eni strani je treba opozoriti, da je namen določb Pogodbe DEU v zvezi s svobodo ustanavljanja zagotoviti, da so tuji državljani in družbe v državi članici gostiteljici obravnavani enako kot državljani in družbe iz te države (glej sodbo z dne 6. oktobra 2015, Finanzamt Linz, C-66/14, EU:C:2015:661, točka 26 in navedena sodna praksa).

78 Na drugi strani svoboda opravljanja storitev nasprotuje uporabi vsakršne nacionalne ureditve, zaradi katere bi opravljanje storitev med državami članicami postalo težavnejše od opravljanja storitev znotraj države članice, neodvisno od obstoja diskriminacije glede na državljanstvo ali prebivališče (glej v tem smislu sodbo z dne 6. februarja 2003, Stylianakis, C-92/01, EU:C:2003:72, točka 25). Vendar je treba ugotoviti, da je na podlagi člena 58(1) PDEU svobodno opravljanje prevoznih storitev urejeno v določbah iz naslova o prevozu, in sicer naslova VI Pogodbe DEU. V primarni zakonodaji velja torej za svobodno opravljanje prevoznih storitev poseben pravni sistem (sodba z dne 18. marca 2014, International Jet Management, C-628/11, EU:C:2014:171, točka 36). Zato se člen 56 PDEU, ki zagotavlja svobodo opravljanja storitev, ne uporablja na področju zračnega prometa (sodba z dne 25. januarja 2011, Neukirchinger, C-382/08, EU:C:2011:27, točka 22).

79 Ukrepi liberalizacije letalskega prevoza so torej lahko sprejeti le na podlagi člena 100(2) PDEU (sodba z dne 18. marca 2014, International Jet Management, C-628/11, EU:C:2014:171, točka 38). Kot pa pravilno navaja tožeča stranka, je zakonodajalec Unije na podlagi te določbe sprejel Uredbo št. 1008/2008, katere namen je prav opredelitev pogojev za uporabo načela svobode opravljanja storitev v sektorju zračnega prometa (glej po analogiji sodbo z dne 6. februarja 2003, Stylianakis, C-92/01, EU:C:2003:72, točki 23 in 24).

80 V obravnavani zadevi je treba poudariti, da tožeča stranka v bistvu trdi, da zadevni ukrep zaradi svoje diskriminatornosti pomeni oviro za svobodo ustanavljanja in svobodo opravljanja storitev.

81 Čeprav je res, da se zadevni ukrep nanaša na individualno pomoč, katere edini upravičenec je družba SAS, pa tožeča stranka ni dokazala, kako bi jo ta izključnost lahko odvrnila od ustanavljanja na Danskem ali od opravljanja storitev iz te države ali v to državo. Tožeča stranka zlasti ni opredelila dejanskih ali pravnih okoliščin, zaradi katerih naj bi ta ukrep imel omejevalne učinke, ki naj bi presegali tiste, zaradi katerih nastopi prepoved iz člena 107(1) PDEU, vendar so, kot je bilo razsojeno v točkah od 58 do 76 zgoraj, v skladu z zahtevami iz člena 107(2)(b) PDEU vendarle potrebni in sorazmerni za povrnitev škode, ki jo je družbi SAS povzročil izjemen dogodek, namreč pandemija COVID-19.

82 Zato zadevni ukrep ne more pomeniti ovire za svobodo ustanavljanja ali svobodo opravljanja storitev. Iz tega izhaja, da tožeča stranka Komisiji ne more utemeljeno očitati, da ni preučila združljivosti tega ukrepa s svobodo ustanavljanja in svobodo opravljanja storitev.

83 V teh okoliščinah je treba tretji tožbeni razlog zavrniti.

Četrti tožbeni razlog: Komisija je s tem, da je kljub resnim težavam zavrnila uvedbo formalnega postopka preiskave, kršila procesne pravice tožeče stranke

84 Tožeča stranka trdi, da preučitev, ki jo je opravila Komisija, ni bila zadostna, zlasti glede sorazmernosti zadevnega ukrepa ter njegove združljivosti z načelom prepovedi diskriminacije in načel svobode opravljanja storitev in svobode ustanavljanja. Nezadostnost te preiskave pa naj bi dokazovala obstoj resnih težav, zaradi katerih bi morala Komisija uvesti formalni postopek preiskave in tožeči stranki omogočiti, da predloži pripombe in tako vpliva na navedeno preiskavo.

85 Komisija, Kraljevina Danska, Francoska republika in družba SAS prerekajo trditve tožeče stranke.

86 Poudariti je treba, kot v bistvu trdi Komisija, da je četrti tožbeni razlog dejansko podreden, če Splošno sodišče ne bi preučilo utemeljenosti presoje pomoči kot take. Iz ustaljene sodne prakse namreč izhaja, da je namen takega tožbenega razloga zadevni stranki omogočiti, da se kot taka šteje za upravičeno vložiti tožbo na podlagi člena 263 PDEU, kar bi ji bilo sicer zavrnjeno (glej v tem smislu sodbi z dne 24. maja 2011, Komisija/Kronoply in Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, točka 48, in z dne 27. oktobra 2011, Avstrija/Scheucher-Fleisch in drugi, C-47/10 P, EU:C:2011:698, točka 44). Splošno sodišče pa je preučilo prve tri tožbene razloge, ki se nanašajo na utemeljenost presoje pomoči kot tako, zato tak tožbeni razlog nima navedenega namena.

87 Poleg tega je treba ugotoviti, da ta tožbeni razlog nima samostojne vsebine. V okviru takega tožbenega razloga lahko namreč tožeča stranka za varstvo postopkovnih pravic, ki jih ima v okviru formalnega postopka preiskave, navaja le tožbene razloge, ki kažejo na to, da bi presoja informacij in elementov, s katerimi Komisija je ali bi lahko razpolagala med predhodno fazo preučitve priglašenega ukrepa, morala povzročiti dvome o združljivosti tega ukrepa z notranjim trgom (glej v tem smislu sodbe z dne 22. decembra 2008, Régie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, točka 81; z dne 9. julija 2009, 3F/Komisija, C-319/07 P, EU:C:2009:435, točka 35, in z dne 24. maja 2011, Komisija/Kronoply in Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, točka 59), kot so nezadostnost ali nepopolnost preučitve, ki jo je Komisija opravila med postopkom predhodne preučitve, ali obstoj pritožb tretjih oseb. Poudariti pa je treba, da so v četrtem tožbenem razlogu strnjeno povzete trditve, navedene v okviru prvega, drugega in tretjega tožbenega razloga, ne da bi bili navedeni posebni elementi v zvezi z morebitnimi resnimi težavami.

88 Iz teh razlogov je treba ugotoviti, da ker je Splošno sodišče preučilo utemeljenost navedenih tožbenih razlogov, utemeljenosti tega tožbenega razloga ni treba preučiti.

Peti tožbeni razlog: Komisija je kršila člen 296, drugi odstavek, PDEU

89 Tožeča stranka trdi, da je Komisija kršila člen 296, drugi odstavek, PDEU, ker ni preučila konkurenčne prednosti, dodeljene družbi SAS, ni pojasnila, kako je določila znesek zadevnega ukrepa, ni ocenila škode, povzročene s pandemijo COVID-19, in ni preverila, ali je ta ukrep skladen z načelom prepovedi diskriminacije ter s svobodo opravljanja storitev in svobodo ustanavljanja. Zato naj razlogovanje Komisije bodisi ne bi obstajalo, bodisi naj bi bilo tavtološko, bodisi protislovno.

90 Tožeča stranka je na obravnavi dodala, da izredni dogodek v smislu člena 107(2)(b) PDEU v obravnavani zadevi v izpodbijanem sklepu ni jasno opredeljen. Trdila je, da se izpodbijani sklep sklicuje na omejitve potovanj, ki naj bi bile odpravljene med sredino junija in začetkom julija 2020, medtem ko škoda, ki jo je začasno ocenila Kraljevina Danska, ustreza „izgubi dodane vrednosti“ med letoma 2019 in 2020 ter letoma 2020 in 2021.

91 Komisija, Kraljevina Danska, Francoska republika in družba SAS prerekajo trditve tožeče stranke.

92 V zvezi s tem je treba opozoriti, da mora biti obrazložitev, ki se zahteva v členu 296 PDEU, prilagojena naravi zadevnega akta ter mora jasno in nedvoumno izražati razlogovanje institucije, ki je ta akt izdala, tako da se lahko zadevne osebe seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa in da lahko pristojno sodišče izvede nadzor. Zahtevo po obrazložitvi je zato treba presojati glede na okoliščine posameznega primera, zlasti glede na vsebino akta, naravo navedenih razlogov in interes, ki ga imajo lahko naslovniki akta ali druge osebe, na katere se ta akt neposredno in posamično nanaša, da prejmejo pojasnila. Ne zahteva se, da so v obrazložitvi akta natančno navedeni vsi upoštevni dejanski in pravni elementi, saj vprašanja, ali obrazložitev izpolnjuje zahteve iz člena 296 PDEU, ni treba presojati le glede na njegovo besedilo, ampak tudi glede na kontekst in celoto pravnih pravil, ki urejajo zadevno področje (sodbe z dne 2. aprila 1998, Komisija/Sytraval in Brink's France, C-367/95 P, EU:C:1998:154, točka 63; z dne 22. junija 2004, Portugalska/Komisija, C-42/01, EU:C:2004:379, točka 66, in z dne 15. aprila 2008, Nuova Agricast, C-390/06, EU:C:2008:224, točka 79).

93 Glede v obravnavanem primeru, prvič, narave zadevnega akta, je bil izpodbijani sklep sprejet na koncu predhodne faze preizkusa pomoči na podlagi člena 108(3) PDEU, katere edini cilj je omogočiti Komisiji, da oblikuje prvo mnenje o delni ali popolni združljivosti obravnavane pomoči, ne da bi se začel formalni postopek preiskave iz odstavka 2 navedenega člena, katerega namen je Komisiji omogočiti, da se v celoti seznani z vsemi podatki o tej pomoči.

94 Tak sklep, ki je sprejet v kratkem roku, mora zajemati le razloge, iz katerih je Komisija menila, da ne gre za resne težave pri presoji združljivosti zadevne pomoči s skupnim trgom (sodba z dne 22. decembra 2008, Régie Networks, C-333/07, EU:C:2008:764, točka 65).

95 V zvezi s tem je treba, prvič, v zvezi z vrednostjo konkurenčne prednosti in zneska pomoči navesti, da je Komisija v izpodbijanem sklepu pojasnila, da Kraljevina Danska ne more določiti zneska zadevnega ukrepa, ker se družba SAS ob sprejetju tega sklepa še ni dogovorila o obnovljivi kreditni liniji na podlagi upravičenosti do tega ukrepa. Vseeno pa je ocenila obrestno mero, ki bi ji bila naložena, če ne bi bilo navedenega ukrepa, kot je bilo navedeno v točki 43 zgoraj. Poleg tega je ob upoštevanju njegove nominalne vrednosti ocenila združljivost tega ukrepa z notranjim trgom.

96 Dalje, v delu, v katerem se tožeča stranka sklicuje na konkurenčno prednost, ki izhaja iz diskriminatornosti zadevnega ukrepa, zadostuje, kot izhaja iz točke 52 zgoraj, ugotovitev, da Komisiji za presojo združljivosti tega ukrepa z notranjim trgom ni bilo treba upoštevati take prednosti, tako da ji je tudi ni bilo treba navesti v izpodbijanem sklepu.

97 Nazadnje, Komisija je na eni strani škodo, nastalo družbi SAS, ocenila na od 5 do 15 milijard SEK, in na drugi navedla elemente, na katere je bilo opozorjeno v točki 35 zgoraj, ki bi jih Kraljevina Danska morala upoštevati za izračun te škode.

98 Drugič, v zvezi z načelom prepovedi diskriminacije in načeloma svobode opravljanja storitev in svobode ustanavljanja je treba sicer opozoriti, da kadar so upravičenci akta in drugi izključeni subjekti v primerljivem položaju, mora institucija Unije, ki je akt izdala, v okviru posebne obrazložitve navesti, s čim je tako določeno različno obravnavanje objektivno utemeljeno (sodba z dne 15. aprila 2008, Nuova Agricast, C-390/06, EU:C:2008:224, točka 82). Vendar je treba v obravnavanem primeru ugotoviti, da izpodbijani sklep vsebuje elemente, navedene v točki 70 zgoraj, na podlagi katerih je mogoče razumeti, zakaj je Komisija štela, da je upravičeno, da je družba SAS edina lahko upravičena do zadevnega ukrepa.

99 Tretjič, v zvezi z izjemnim dogodkom v tej zadevi je treba poudariti, kot je bilo navedeno v točki 19 zgoraj in kot izhaja iz točk od 51 do 56 izpodbijanega sklepa, da je Komisija štela, da je pandemija COVID-19 tak dogodek.

100 Poleg tega, čeprav so v točki 3 izpodbijanega sklepa res posebej navedene omejitve in priporočila glede potovanj, ki so jih Kraljevina Danska, Kraljevina Švedska in Kraljevina Norveška sprejele aprila in maja 2020, je treba na eni strani poudariti, da je cilj zadevnega ukrepa, navedenega v točki 5 tega sklepa, družbi SAS delno nadomestiti škodo, nastalo zaradi odpovedi ali sprememb datumov njenih letov zaradi uvedbe omejitev potovanj v okviru pandemije COVID-19, ne da bi bile te omejitve natančno opredeljene. Zato iz izpodbijanega sklepa ne izhaja, da je škoda, nastala družbi SAS, omejena na škodo, ki izhaja iz omejitev, navedenih v točki 3 tega sklepa, in ne na morebitne omejitve, ki bi bile lahko v okviru pandemije COVID-19 uvedene tudi po sprejetju navedenega sklepa. Na drugi strani je treba ugotoviti, da izpodbijani sklep ne izključuje, da bi omejitve, navedene v točki 3 tega sklepa, v skladu z napovedmi Komisije, navedenimi v točki 31 zgoraj, lahko vplivale na zračni promet tudi po njihovi odpravi. Zato je treba poudariti, da ni bilo protislovja med tem, da se je hkratno štelo, da je škoda, ki je nastala družbi SAS, izhajala iz omejitev potovanj v okviru pandemije COVID-19 in da bi ta škoda lahko nastala do leta 2021.

101 Iz tega izhaja, da je izpodbijani sklep zadostno obrazložen in da je zato treba peti tožbeni razlog tožeče stranke zavrniti.

102 Iz vsega navedenega izhaja, da je treba tožbo v celoti zavrniti, ne da bi se bilo treba izreči o njeni dopustnosti.

Stroški

103 V skladu s členom 134(1) Poslovnika se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker tožeča stranka ni uspela, se ji naloži, da poleg svojih stroškov nosi tudi stroške Komisije, v skladu s predlogi zadnjenavedene, vključno s stroški, nastalimi v okviru predloga za zaupno obravnavanje.

104 Kraljevina Danska in Francoska republika na podlagi člena 138(1) Poslovnika nosita svoje stroške.

105 Družba SAS na podlagi člena 138(3) Poslovnika nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (deseti razširjeni senat)

razsodilo:

1. **Tožba se zavrne.**

2. **Družbi Ryanair DAC se naloži, da poleg svojih stroškov nosi tudi stroške Evropske komisije, vključno s stroški, nastalimi v okviru predloga za zaupno obravnavanje.**

3. **Kraljevina Danska, Francoska republika in družba SAS AB nosijo svoje stroške.**

Van der Woude Kornezov Buttigieg

Kowalik-Bańczyk Hesse

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 14. aprila 2021.

Podpisi